

Christel's trafikkskule
Kvassnesveien 37
5914 Isdalstø

Deres ref.:

Vår ref.: 2001/105
MA1-M2 JOAN 551.2

Saksbeh.: Jon Andresen

Dato: 10. september 2003

■ **Christel's trafikkskule – konkurranseloven § 3-9 jf. § 3-1 – dispensasjon for prissamarbeid om trafikkskoletjenester**

Vedtak V2003-54

Konkurransetilsynet viser til Deres brev av 23. juli 2003 der det søkes om dispensasjon fra konkurranseloven for å kunne delta i et prissamarbeid mellom deltakerne i Aktiv Trafikkopplæring AS.

1. Bakgrunn

Trafikkskolene i dette samarbeidet er Aa Leikvoll trafikkskole, K O Mellingen trafikkskole, Mjøs trafikkskule, Nævdals trafikkskole, Erik Stephansen trafikkskole og Villanger trafikkskole. Christel's trafikkskule vil bli den syvende skolen i dette samarbeidet. Det finnes for tiden ca. 140 trafikklærere i Bergen og det er åtte trafikklærere som utgjør samarbeidet i Aktiv Trafikkopplæring. Aktiv Trafikkopplæring fikk innvilget dispensasjon fra konkurranseloven (krrl.) § 3-1 for prissamarbeid den 14. desember 2001. Dispensasjon ble gitt med bakgrunn i at samarbeidet ble vurdert å ha effektivitetsgevinster som mer enn oppveiet de konkurranseskadelige effektene av samarbeidet. Denne dispensasjonen løper ut den 1. januar 2007.

2. Forholdet til konkurranseloven § 3-1

Krrl. § 3-1 første ledd setter forbud mot at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsetter eller søker å påvirke priser, avanser eller rabatter bortsett fra vanlig kontantrabatt. Krrl. § 3-1 annet ledd presiserer at én eller flere leverandører ikke må fastsette eller søke å påvirke priser, rabatter eller avanser for avtakernes salg av varer eller tjenester.

Trafikkskolene som søker om dispensasjon fra krrl. § 3-1 forklarer at de opererer med like priser ovenfor sine kunder i markedet. Denne praksisen innebærer et samarbeid om priser og er i strid med krrl. § 3-1 første ledd.

3. Dispensasjon – konkurranseloven § 3-9

Med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 første ledd, kan Konkurransetilsynet gi dispensasjon fra forbudene i §§ 3-1 til 3-4 dersom et av følgende vilkår er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransereguleringen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynet kan stille vilkår for dispensasjonen.

4. Det relevante marked

For å kunne ta stilling til om vilkårene for dispensasjon foreligger, må det klarlegges hvilke markeder som berøres av samarbeidet.

Det relevante produktmarked

Det relevante produktmarkedet inkluderer de varer og/eller tjenester kjøperen anser som substituerbare med hensyn til dekning av et bestemt behov. Substituerbarheten forklarer i hvilken utstrekning etterspørerne kan velge mellom ulike produktvarianter for å tilfredsstille det samme, underliggende behov.

Tilsynet avgrensar det relevante produktmarkedet i denne saken til å være markedet for trafikkskoletjenester.

Det relevante geografiske marked

Det relevante geografiske markedet omfatter det området hvor etterspørerne i det relevante produktmarked foretar sine innkjøp. Normalt er transportkostnader den faktoren som har størst betydning for avgrensningen av det relevante geografiske markedet. Jo høyere transportkostnadene er i forhold til produktprisen, desto mindre er vanligvis det relevante geografiske markedet.

Tilsynet avgrensar det relevante markedet til å være regionalt eller lokalt. I denne saken avgrensnes derfor markedet til å være Bergensområdet.

5. Konkurransetilsynets vurderinger og vedtak

Konkurransetilsynet er kjent med at trafikkolene er pålagt et minimum av kontorhold, og det kan derfor være effektivitetsgevinster knyttet til å samarbeide om dette. Effektivitetsgevinstene anses å være større enn det konkurransemessige tapet ved samarbeidet, blant annet fordi det finnes en rekke konkurrerende aktører i markedet for trafikkskoletjenester i Bergen.

På bakgrunn av ovennevnte og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 første ledd bokstav b har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

Christel's trafikkskule gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd for å kunne samarbeide om pris på trafikkskoletjenester med de andre deltakerne i Aktiv Trafikkopplæring AS.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder frem til 1. januar 2007.

Datoen for utløp er satt til 1. januar 2007, ettersom dispensasjonen som er gitt til de øvrige deltakerne i Aktiv Trafikkopplæring AS løper ut denne datoen.

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom forutsetningene for dispensasjonen ikke lenger er tilstede, jf. konkurranseloven § 3-9 tredje ledd.

Dersom det er behov for dispensasjon utover 1. januar 2007, må det søkes i god tid før dispensasjonen utløper. En eventuell søknad kan da sendes samlet for alle deltakerne i samarbeidet.

For ordens skyld legges det til at vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet. Vedlagt følger skjema "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".